

Kold krig på kniven

Der var engang et land, hvor dronningen havde nogle ministre, der havde nogle hjælpere, der alle sammen ville gøre op med 'tidsånden', som de mente, truede med at undergrave og måske ligefrem vælte det rige, som de holdt så meget af, og som have stået i tusinder af år. (Betingelsen for adgangen til de dokumenter, som denne historie bygger på, var, at der ikke blev nævnt navn.

Tidsånden var kollektivistisk og solidarisk, men det var ikke det farligste, mente ministrene – der er såmænd nogle af deres egne, der mener, at de selv med tiden har vovet sig lidt for langt ud ad det spor – nej, det vederstyggeligste og det farligste var defaitismen, det ikke at ville gribe til våben og byde fjenden trods, når han stod for døren eller tvang sig adgang til 'folkehjemmet'.

Tidsånden udsprang af forhandlingspolitikken og dikerede i stedet: "Kan vi ikke snakke om det?" Nu var der det ved det, at ikke bare var historiebøgerne skrevet i tidsånden, selve historien var også i det mindste i nyere tid ligefrem i overensstemmelse med tidsånden.

Der var ikke længere nogen, der kunne huske, hvornår de havde væ-

ret i krig. Den eneste krig, man huskede, var den kolde, men for det store flertal, var det aldrig blevet klart, at det skulle være en krig.

Det var det imidlertid, insisterede ministrene og deres venner, og de hyrede en flok mere eller mindre forhutlede forskere, der skulle demonstrere for folket, at der faktisk havde været krig på kniven. Og ikke nok med det, de skulle også vise, at der på den ene side havde været de gode – det var ministrene selv og deres meningsfæller – og de onde – det var dem, der var ramt af tidsånden.

Historikerne og deres hjælpere læste og læste og skrev og skrev, og det blev til mange hundrede sider, som kun få havde tid og lyst til at læse. Ministrene og deres støtter lod som om de havde læst dem og sagde: "Duer ikke! Vi vil have en ny bog!" Før det digre værk udkom, havde ministrene hørt, at værket vist ikke blev helt så overbevisende, som de havde ønsket sig, så derfor havde de taget endnu flere af rigets penge og givet dem til en mand, som de var nogenlunde sikre på, ville lade historien give dem ret. Nu var der bare det ved det, at den mand var ansat på en større institution, hvor der gennem mange, mange år var

blevet udviklet visse regler for, hvordan man forvaltede den slags uansøgte merbevillinger, og dem havde man tænkt sig at følge. Ministrenes mand fik også efter de almindelige regler alligevel en pæn del af de rare penge – for han var uanset hvad særdeles kvalificeret – men han var ikke helt tilfreds, for han ville have haft hele kassen.

Det, der for alvor gjorde ham knotten, var imidlertid noget andet. Det var, at nogen kunne få den tanke, at han ville lade sin forskning diktere af nogen eller noget andet end ham selv og de kilder, han arbejdede med. Det var der en del, der mente, at der var en stor risiko for, og de skrev sågar om det i pressen. Desværre var der ikke så mange – om nogen – der gik direkte til manden for at gøre ham opmærksom på faren. Ikke fordi, de var bange for ham, men de så ham næsten aldrig. På den måde opstod der allehånde myter og historier på begge sider af 'muren', for sladderkællinger var der nok af.

Historien slutter ikke her. Ministrene fik ikke deres bog i denne omgang, så de fandt endnu en pose penge. For at undgå, at der skete det samme som sidst, valgte man denne gang at lade krigsministeren ordne paragrafferne. Underligt valg, tænkte nogle, eftersom hverken krudt, kugler eller missiler figurerede i ministerens kommissorium.

Endnu mere underligt, tænkte andre, da man valgte at placere historikeren og hans skriverkarle ved Forsvarsakademiet. Krigsministeren gik en omvej for at nå til målet: Han nedsatte et fagkyndigt udvalg, der efter ansøgning og uden tvivl på det mest objektive grundlag delte pengene ud til Bent Jensen.

Mens alt dette stod på havde en 'flok naive, men behjertede historikere' sendt den ansvarlige minister et nøglefærdigt forslag til et Center For Koldkrigsforskning med centerleder, omfattende netværk – nationalt og internationalt – med ideer og projekter – som blot manglede nogle penge for at komme i gang.

Ministeren takkede for forslaget, snupede dele af det til kommissoriet for sit eget center, som han med megen takt fortalte, at han ville placere på Forsvarsakademiet, fordi man der havde både "kvalificerede medarbejdere og lokaler." Det sidste havde man ikke den gang, og det har man stadig ikke, forlyder det. Det første havde man heller ikke den gang, men det har man nu. Eller har man? Bent Jensen har i hvert fald meddelt, at han hellere vil etablere sig hjemme på gården. Og hvad mon ministrene siger til det?

Erik Kulavig, lektor på Syddansk Universitet og leder af det nystiftede Center for Koldkrigsforskning